

Brussel, 27 maart 2014

Advies nr. 2014/09

Uitgebracht op verzoek van de minister van Zelfstandigen
Artikel 110, §1, van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Overgangsmaatregelen in het kader van de hervorming van het vervroegd pensioen

In dit advies buigt het Comité zich over een ontwerp van koninklijk besluit dat zorgt voor de invoering van overgangsmaatregelen in het kader van de hervorming van het vervroegd pensioen voor zelfstandigen met een gemengde loopbaan en zij die vóór 28 november 2011 een aanvraag tot vervroegd pensioen indienden.

Als dusdanig biedt het voorgestelde ontwerp van koninklijk besluit een oplossing voor personen met een gemengde loopbaan die in aanmerking komen voor een van de overgangsmaatregelen, en

- die vandaag door de RVP een vervroegd pensioen als werknemer krijgen toegekend op basis van de oude leeftijds- en loopbaanvoorwaarden, maar;*
- waaraan het RSVZ geen vervroegd pensioen als zelfstandige kan uitkeren omdat er tot op heden in het kader van de hervorming van het vervroegd pensioen voor zelfstandigen geen overgangsmaatregelen van kracht zijn voor deze specifieke groep.*

Het biedt tevens een oplossing voor de zelfstandigen die een aanvraag tot vervroegde pensionering hebben ingediend vóór 28 november 2011.

Omdat er reeds een wettelijke basis bestaat voor de voorgestelde maatregelen, deze maatregelen ook bestaan in de werknemersregeling, en het voorgestelde ontwerp van koninklijk besluit een oplossing biedt voor de gestelde problematiek, brengt het Comité hier een positief advies uit.

1 Context

Sinds 1 januari 2013 gelden er strengere toegangsvoorwaarden voor vervroegde pensionering¹. De vroegere minimumleeftijd van 60 jaar en het aantal vereiste loopbaan jaren van 35 jaar, worden sindsdien geleidelijk opgetrokken. Vanaf 2016 bedraagt de leeftijdsgrens voor vervroegde pensionering 62 jaar en moet men een loopbaanverleden van 40 jaar kunnen aantonen². Voor de periode 2013-2016 zijn

¹ Voor werknemers vormt de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen hiervoor de juridische basis, voor zelfstandigen de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen

² Een uitzondering geldt voor diegenen met een loopbaan van 41 of 42 jaar. Zij zullen nog kunnen genieten van een vervroegd pensioen op de leeftijd, respectievelijk van 60 en 61 jaar.

een reeks overgangsmaatregelen voorzien³. Het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies aan het Comité wordt voorgelegd, zorgt voor de inwerkingtreding van een aantal bijkomende overgangsbepalingen, m.n. voor personen met een gemengde loopbaan en zij die voor 28 november 2011 een aanvraag tot vervroegd pensioen indienden.

2 Het aan het Comité voorgelegde koninklijk besluit⁴

Het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies aan het Comité wordt voorgelegd, voorziet de invoering van overgangsmaatregelen in het kader van de hervorming van het vervroegd pensioen voor zelfstandigen met een gemengde loopbaan en voor diegenen die een aanvraag tot vervroegde pensionering indienden vóór 28 november 2011..

Zelfstandigen met een gemengde loopbaan kunnen – mits aan de nodige voorwaarden is voldaan - momenteel enkel aanspraak maken op vervroegde pensionering volgens de oude toekenningsmodaliteiten voor het pensioen dat ze opbouwden in de werknemersregeling. Voor wat betreft hun pensioen als zelfstandige, beschikken zij tot op heden niet over deze mogelijkheid. Hetzelfde geldt voor zelfstandigen die een aanvraag voor een vervroegd pensioen hebben ingediend vóór 28 november 2011. Het voorstel van koninklijk besluit dat aan het Comité wordt voorgelegd, vult deze leemte op.

Concreet voorziet het ontwerp van koninklijk besluit in overgangsmaatregelen voor:

1. personen die hun loopbaan als werknemer beëindigen, voor wat betreft het mogelijke zelfstandigenpensioen waarop zij recht hebben in functie van een vroegere loopbaan als zelfstandige (i.c. gemengde loopbaan) en dit in geval van:
 - a. een opzegtermijn die ingegaan is voor 1 januari 2012 en die eindigt of had moeten eindigen na 31 december 2012;
 - b. een overeenkomst van vervroegde uittreding gesloten vóór 28 november 2011 tussen de werknemer en de werkgever, zoals bedoeld in het artikel 108, 2° van de wet van 28 december 2011.
2. zelfstandigen die vóór 28 november 2011 een aanvraag indienden tot het bekomen van een vervroegd rustpensioen in 2013⁵.

Deze categorieën worden niet onderworpen aan de strengere voorwaarden die van toepassing zijn sinds 2013 maar kunnen genieten van een vervroegd pensioen onder de voorwaarden zoals ze van toepassing waren voor 1 januari 2013.

³ Koninklijk besluit van 26 april 2012 tot uitvoering, inzake het pensioen van de werknemers, van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen en de wet van 21 december 2012 houdende wijzigingen van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie en houdende vaststelling van een overgangsregeling met betrekking tot de hervorming van het vervroegd rustpensioen voor zelfstandigen.

⁴ Koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 5 van de wet van 21 december 2012 houdende wijzigingen van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie en houdende vaststelling van een overgangsregeling met betrekking tot de hervorming van het vervroegd rustpensioen voor zelfstandigen.

⁵ Hiermee wordt voor de zelfstandigen dezelfde overgangsmaatregel als de maatregel voorzien voor de werknemers in het artikel 108, 3° van de wet van 28 december 2011.

3 Het advies van het ABC

Het Comité brengt een positief advies uit met betrekking tot het voorgestelde ontwerp van koninklijk besluit. Het baseert zich hierbij op de volgende vaststellingen:

- Er bestaat al een wetgevende basis voor de voorgestelde maatregelen. Het Comité sprak zich hierover bovendien positief over uit in zijn advies 2012/02 'toegangsvoorwaarden tot het vervroegd pensioen'.;
- Vandaag zijn dezelfde overgangsmaatregelen reeds van toepassing in de werknemersregeling.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 27 maart 2014:

Muriel GALERIN,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter